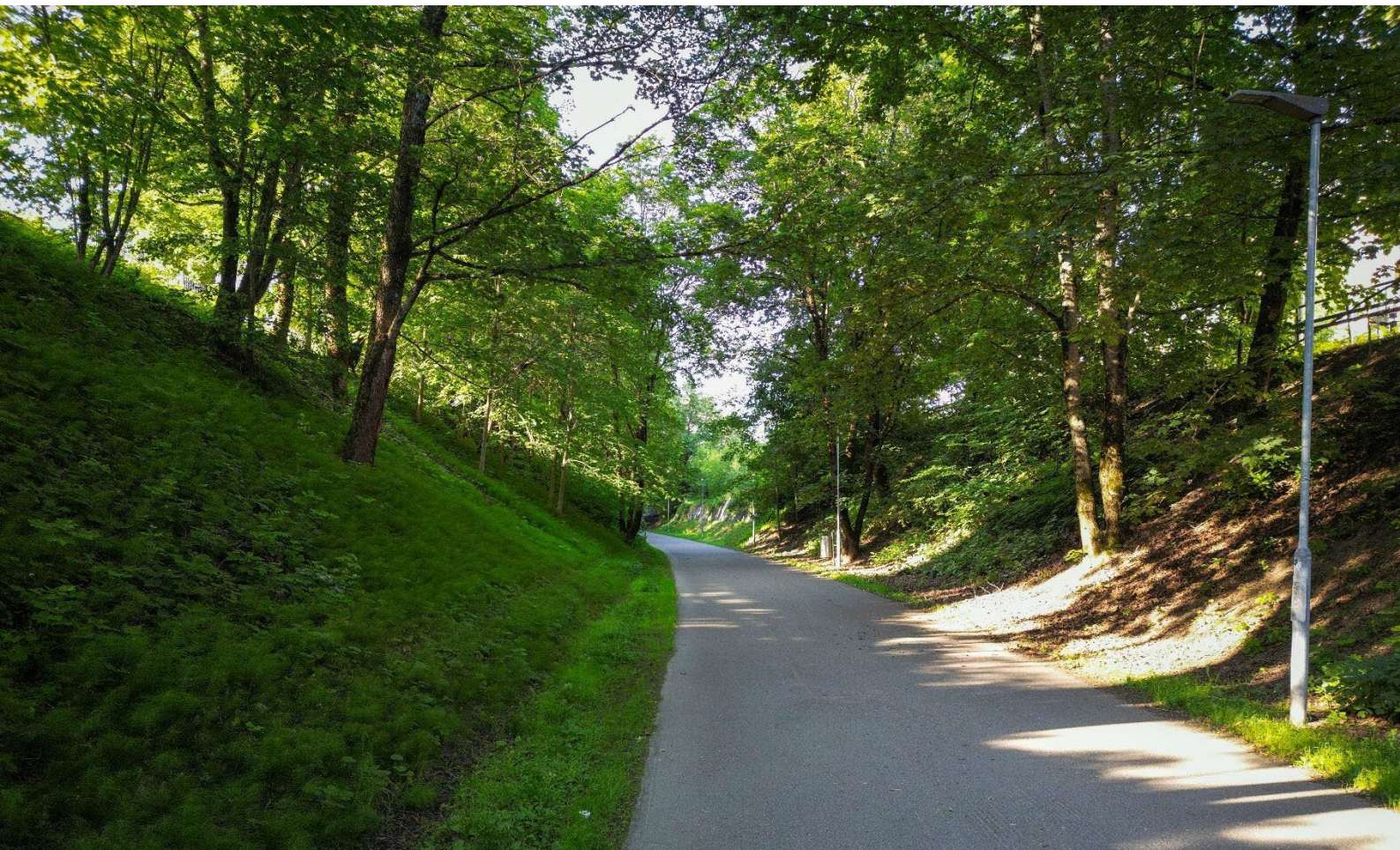


**Lahti**

# **LOVIISANPÄSSINPUISTON KÄVELY- JA PYÖRÄILYSILLAN ARKKITEHTUURIKILPAILU**

Arvostelupöytäkirja 5.12.2025



## Sisälllys

<b>1. Kilpailun yleistiedot</b> .....	<b>3</b>
1.1. Kilpailun järjestäjä, tarkoitus ja luonne.....	3
1.2. Osanottajat.....	3
1.3. Tuomaristo.....	3
Tuomaristoon kuuluivat kilpailun järjestäjän nimeämänä:.....	3
Suomen arkkitehtiliiton SAFA:n nimeämänä:.....	3
Tuomaristo kuuli ehdotuksia arvioidessaan seuraavia asiantuntijoita:.....	3
1.4. Palkkiot.....	3
1.5. Kilpailun säännöt ja kilpailuohjelma.....	4
1.6. Kilpailun aikataulu.....	4
1.7. Asukasosallistaminen.....	4
<b>2. Kilpailutehtävän tausta ja tavoitteet</b> .....	<b>4</b>
2.1. Kilpailualue.....	4
2.2. Kilpailun tavoitteet.....	5
<b>3. Ehdotusten arviointiperusteet</b> .....	<b>6</b>
3.1. Arkkitehtoninen ja kaupunkikuvallinen kokonaisuus.....	6
3.2. Tekninen toteuttamiskelpoisuus.....	6
3.3. Kustannusraami.....	6
3.4. Turvallisuus ja kunnossapidettävyyys.....	6
3.5. Viherympäristön säilyminen.....	6
<b>4. Yleisarvostelu</b> .....	<b>7</b>
4.1. Yleistä.....	7
<b>5. Ehdotuskohtainen arvostelu</b> .....	<b>8</b>
5.1. Aarni.....	8
5.2. Kelo.....	10
5.3. Taiten.....	12
5.4. Varjo.....	14
<b>6. Kilpailun tulos</b> .....	<b>16</b>
6.1. Kilpailun tulos.....	16
6.2. Suositus jatkotoimenpiteistä.....	16
6.3. Arvostelupöytäkirjan allekirjoitus.....	16
6.4. Nimikuorten avaus.....	16
Aarni.....	16
Kelo.....	16
Taiten.....	17
Varjo.....	17
<b>7. Liitteet</b> .....	<b>17</b>

## 1. Kilpailun yleistiedot

### 1.1. Kilpailun järjestäjä, tarkoitus ja luonne

Lahten kaupunki järjesti syksyllä 2025 kutsukilpailun Loviisanpässinpuiston ylittävästä kävely- ja pyöräily sillasta. Kilpailu toteutettiin kutsukilpailuna, johon oli kutsuttu neljä kilpailijaryhmää. Kyseessä oli kansalliset kynnsarvot alittava pienhankinta.

### 1.2. Osanottajat

Kilpailuun kutsuttiin seuraavat arkkitehtitoimistot:

AOR Arkkitehdit Oy  
Luo Arkkitehdit Oy  
Studio Puisto Arkkitehdit Oy  
Noon Arkkitehdit Oy

SAFA:n kilpailusääntöjen mukaan kukin kutsuttu taho sai jättää ainoastaan yhden työn.

### 1.3. Tuomaristo

#### Tuomaristoon kuuluivat kilpailun järjestäjän nimeäminä:

Armi Patrikainen, kaupunkikuva-arkkitehti, rakennusvalvonta  
Markus Lehmoskoski, asemakaava-arkkitehti, kaupunkisuunnittelu  
Petteri Väisänen, projektipäällikkö, kaupunkitekniikka  
Roosa Norrlin, rakennustutkija, kaupunginmuseo  
Toni Putula, kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja

#### Suomen arkkitehtiliiton SAFA:n nimeämänä:

Elina Koivisto, arkkitehti SAFA

#### Tuomaristo kuuli ehdotuksia arvioidessaan seuraavia asiantuntijoita:

Juhana Polojärvi, liikenneinsinööri  
Satu Virtanen, kiertotalousasiantuntija  
Pasi Leppäaho, kunnossapitopäällikkö  
Mia Honkanen, luonnonsuojeluvalvoja  
AFRY Finland Oy Jukka Rusila, Markus Ryytänen, Iikka Kärki, rakenne- ja geotekninen asiantuntija

Tuomariston vaihtolovelvollisina sihteereinä toimivat Maria Silvast, maisema-arkkitehti MARK ja Pasi Widgren, kaavoitusarkkitehti.

### 1.4. Palkkiot

Kullekin kilpailun vaatimukset täyttävän kilpailuehdotuksen jättäneelle kilpailutyöryhmälle maksettiin palkkiona 9.000 € (+ alv 25,5 %). Palkkiot maksettiin Suomen Arkkitehtiliiton kautta, joka vähensi palkkiosta 7 % kilpailusääntöjensä mukaisesti.

## 1.5. Kilpailun säännöt ja kilpailuohjelma

Kilpailussa noudatettiin kilpailun kilpailuohjelmaa ja Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjä. Kilpailuohjelma oli kilpailun järjestäjien, tuomariston ja Suomen Arkkitehtiliitto SAFA:n kilpailuasiantuntijan hyväksymä.

## 1.6. Kilpailun aikataulu

Kilpailuaika oli 10.9.-10.11.2025. Kysymyksiä sai esittää 29.9.2025 mennessä. Kysymyksiä saatiin seitsemän kappaletta ja niihin vastattiin kilpailijoille sähköpostitse 3.-7.10.2025.

Kaikki kilpailuehdotukset hyväksyttiin arvosteluun ja julkaistiin OMA Lahti -sivustolla nimimerkillä varustettuina.

Kilpailijoilla oli mahdollisuus konsultoida kilpailun järjestäjän rakenneteknistä asiantuntijaa luottamuksellisesti kilpailun aikana. Rakenneteknisenä asiantuntijana toimi AFRY Finland Oy.

Kilpailuun saatiin määräaikaan 10.11.2025 kello 16:00 mennessä neljä ehdotusta, joiden nimimerkit olivat: Aarni, Kelo, Taiten ja Varjo.

Tuomaristo kokoontui kolme kertaa 14.11.2025, 21.11.2025 sekä 2.12.2025. Voittajan julkistustilaisuus pidettiin 12.12.2025 Lahden kaupungintalon sisäpihalla.

Kilpailuehdotukset ja arvostelupöytäkirja asetetaan näytteille kilpailun ratkaisemisen jälkeen kilpailun verkkosivulle. Kilpailun tulokset julkistetaan myös Arkkitehti uutisissa, Arkkitehtiliiton verkkosivuilla [www.safa.fi](http://www.safa.fi) ja Arkkitehtiliiton muilla viestintäkanavilla.

## 1.7. Asukasosallistaminen

Kilpailuehdotukset olivat nähtävillä ja kommentoitavissa Lahden OMA Lahti -sivustolla 13.-30.11.2025. Ehdotukset herättivät keskustelua sekä Lahden kaupungin virallisella sivustolla että paikallislehtien kommenttipalstoilla. Tuomaristolla oli käytettävissä asukaskommenttien tiivistelmät kokouksissaan. Asukaskommentteja voidaan edelleen hyödyntää jatkosuunnittelussa.

## 2. Kilpailutehtävän tausta ja tavoitteet

### 2.1. Kilpailualue

Loviisanpässinraitti on Lahden matkakeskukselta keskustaan johtava suosittu, vihreä kävelyn ja pyöräilyn reitti. Raitti kulkee vanhaa kulttuurihistoriallisesti arvokasta rautatelinjausta pitkin ja on yksi keskustan merkittäviä viherväyliä.

Lahden keskustan terveystalot on keskitetty Lahden kaupunginsairaalanmäelle. Terveystalouista vastaa Harjun terveys. Kulkuyhteydet alueelle on koettu osin haasteellisiksi johtuen muun muassa maastonmuodoista. Jotta terveystalot olisivat mahdollisimman helposti ja esteettömästi saavutettavia, Harjun terveyden tontilta on suunniteltu rakennettavaksi kävely- ja pyöräilyreitit Loviisanpässinpuiston ylitse Vesijärvenkadulle, Vuorikadun kohdalle.

Loviisanpässinuomalla on historiallista merkitystä vanhana rautatieyhteytenä. Sen muoto ja kasvillisuus muodostavat oman äänimaailmansa erillään vilkkaista katutiloista. Runsas kasvillisuus on tärkeä linnustolle ja tuo keskustaan rauhallisempaa äänimaisemaa.

Kilpailualueeseen oli rajattu asemakaavan mukaisen ylikulun lisäksi etelän suuntaan osa-alue, jotta kilpailijat pystyivät tutkimaan vapaammin sillan länsipään sijoittumista ja ratkaisuja, joilla yhdistää kulku vaivattomasti suojatieltä / bussipysäkiltä sillalle. Alueen itäpäässä kilpailualue rajautui kansanopiston tonttiin, jonka rajalle Harjun terveyden tontilla kulkeva pysäköintialueen kävelyn ja pyöräilyn yhteys sijoittuu.

## 2.2. Kilpailun tavoitteet

Kilpailun tavoitteena oli suunnitella arkkitehtonisesti korkeatasoinen silta, joka edustaa Lahden imagoa ympäristökaupunkina sekä vahvistaa tämän lahtelaisille tärkeän kulkuyhteyden ominaispiirteitä ja luo paikan henkeä. Sillan materiaalivalinnoissa toivottiin käytettävän puuta, mutta sen ei tarvinnut olla kantava rakenne. Siltakokonaisuuden tuli olla taiteellisesti laadukas ja siihen oli mahdollista esittää integroitua taidetta. Sillan suunnittelussa tuli huomioida Loviisanpässinpuiston historiallinen merkitys sekä alueen vehreä luonne.

Sillan tuli olla rakenteellisesti ja teknisesti toimiva sekä kustannusraameihin sopiva ja huomioida Loviisanpässin historiallinen arvo sekä alueen viherympäristön ominaispiirteet. Suunnittelun tuli täyttää kestävä kehityksen periaatteet kulttuurisen, sosiaalisen, ekologisen ja elinkaarikestävyyden näkökulmista.



## 3. Ehdotusten arviointiperusteet

Kilpailuehdotuksia arvioitiin seuraavilla arviointiperusteilla. Kilpailuehdotuksien kokonaisratkaisua ja kehityskelpoisuutta pidettiin tärkeämpänä kuin yksityiskohtien virheettömyys.

### 3.1. Arkkitehtoninen ja kaupunkikuvallinen kokonaisote

- Sillan tulee tukea kaupungin imagoa ympäristöpääkaupunkina.
- Kaupunkikuvallisesti tulee kiinnittää huomiota sillan päältä kulkevan raitin ja sillan alta kulkevan raitin eriluonteisiin kulkukokemuksiin.
- Sillan tulee olla arkkitehtonisesti ja taiteellisesti laadukas kokonaisuus.
- Siltarakenteessa voidaan käyttää puuta tuomaan esille kaupungin imagoa ja ympäristöarvoja. Puun käyttöä ei edellytetä, vaan se on ohjeellista.
- Kokonaisratkaisussa huomioidaan liikenteen lähtökohdat, kuten liittyminen / yhdistyminen Vesijärvenkadun bussipysäkin odotusalueeseen.
- Suosituksena on, että siltakokonaisuuteen on mahdollista yhdistää taidetta.
- Kilpailuehdotuksissa ei tarvitse esittää taidetta, vaan se voidaan esittää viitteellisesti.

### 3.2. Tekninen toteuttamiskelpoisuus

- Sillan alikulkukorkeus tulee olla vastaava kuin nykyisessä Harjukadun ajosillassa (3,5 m)
- Sillan vapaan kulkuleveyden sillan päällä tulee olla noin 5 m.
- Sillan tulee olla teknistaloudellisesti toteutuskelpoinen.
- Sillan toteutuksessa tulee huomioida myös eläimistö, kuten linnut. Esimerkiksi läpinäkyviä lasikaiteita tulee välttää törmäysvaaran vuoksi.
- Siltasuunnitelmassa suositellaan huomioitavan kiertotalouden integrointi suunnitteluprosessiin selkeästi. Kilpailijoilla on vapaus valita millä tavalla kiertotalousnäkökulmaa huomioidaan. Kaupungilla ei ole osoittaa purettavia rakennusosia sillan suunnittelun lähtökohdaksi.

### 3.3. Kustannusraami

- Sillan kokonaiskustannusten tulee mahtua 1 000 000 euron kustannusraamiin.

### 3.4. Turvallisuus ja kunnossapidettävyys

- Sillan arkkitehtuurin tulee tukea sillan resurssiviisasta kunnossapitoa.
- Sillan kaiteiden tulee olla umpinaiset, jotta aurauslumet eivät tipu alapuoliselle raitille.
- Sillalla tulee olla mahdollista kulkea sekä pyöräillen että kävellen (yhdistetty tai eroteltu).
- Näkemäalueet tulee olla kansallisten ohjeiden ja asetuksen mukaiset
- Silta tulee valaista sekä yläpuolen kulkupinnalta että alapuolen valaistus huomioiden.

### 3.5. Viherympäristön säilyminen

- Mahdollisimman paljon isoa merkittävää puustoa ja eläimistölle merkityksellistä kasvillisuutta tulee säilyttää. Sillan ympäristön ja Loviisanpässin luonnon monimuotoisuuden kehittämistä pidetään suositeltavana.
- Suunnitelmissa tulee esittää säilytettävä ja mahdollinen istutettava kookas puusto. Kaadettavat puut tulee korvata uusilla istutettavilla, vastaavilla puulajeilla.

Lisäksi arvioitiin, miten ehdotuksissa oli otettu huomioon kiertotalous osana kokonaisuutta sekä taiteen integroimisen mahdollisuudet.

## 4. Yleisarvostelu

### 4.1. Yleistä

Kutsukilpailun osallistujien tehtävänä oli suunnitella arkkitehtonisesti korkeatasoinen, rakenteellisesti ja teknisesti toimiva sekä kustannusraamiin sopiva siltarakenne, joka huomioi Loviisanpässin historiallisen arvon sekä alueen viherympäristön ja ominaispiirteet, erityisesti kookkaan puuston ja eläinlajiston, osana laajempaa luonnonympäristöä. Suunnittelun tuli täyttää kestävän kehityksen periaatteet kulttuurisen, sosiaalisen, ekologisen ja elinkaarikestävyyden näkökulmista. Suunnitelman tuli edustaa Lahden imagoa ympäristökaupunkina sekä vahvistaa lahtelaisille tärkeän kulkuyhteyden ominaispiirteitä ja paikan henkeä. Sillan materiaalivalinnoissa toivottiin käytettävän puuta, muttei välttämättä kantavana rakenteena. Mahdollisuutta taiteen integrointiin toivottiin.

Tuomaristo kokoontui kolme kertaa ja pyysi lisäksi töistä kustannusarviot sekä asiantuntijalausunnat rakennetekniikan, liikenteen, kunnossapidon, arkeologian ja luontoarvojen asiantuntijoilta. Tuomariston ja asiantuntijoiden näkemykset tukivat toisiaan.

Kaikki neljä sisään jätettyä kilpailuehdotusta hyväksyttiin arvosteltavaksi. Tuomaristo koki kaikkien ehdotusten olevan korkeatasoisia, paikkaan ja suunnittelutehtävään eläytyneitä sekä toisistaan sopivasti poikkeavia. Kaikki ehdotukset kuitenkin vaativat vielä jatkokehittelyä. Kaikki tekijät olivat valinneet sillalle kaavasta poikkeavan viiston suuntauksen, joka johtaa sairaalan puolen kevyenliikenteenväylältä liikennevirrat luontevasti lähemmäs bussipysäkkiä ja suojatietä. Yleisesti valittu linjaus myös säästää suurimmat ja arvokkaimmat puut suunnittelualueella kaikissa ehdotuksissa, joten näissä ominaisuuksissa ei syntynyt merkittäviä eroja ehdotusten välille.

Suunnittelualan nykyiset korkoasemat ovat aiheuttaneet sen, että kaikissa ehdotuksissa silta päätyy olemaan jyrkähkö (4-5 %). Ottaen huomioon, että silta johtaa sairaalalle, ja sitä tullee käyttämään merkittävä määrä eri tavoin liikuntarajoitteisia ihmisiä, on jatkosuunnittelussa syytä pohtia mahdollisia muutoksia laajemmalle alueelle sillan loiventamiseksi.

Kaikissa ehdotuksissa on tartuttu eri tavoin toiveeseen puurakentamisen ja kiertotalouden edistämisestä, mitä tuomaristo piti ansiona kaikissa töissä. Ehdotuksissa on esitetty eri tyyppisiä kiertotalousratkaisuja, joiden realismia kiertotalousasiantuntija on arvioinut. Puurakentamisen osalta ehdotuksissa Aarni ja Taiten, lähes koko silta, siltakantta ja perustuksia lukuun ottamatta, on puuta ja kaikissa ehdotuksissa verhoilumateriaalina on puu. Monissa ehdotuksissa oli ehdotettu vaaleita, melko viitteellisesti suojattuja ja ilkeväkälle erittäin alttiita puupintoja, mitä tuomaristo piti haasteellisena. Aarnia lukuun ottamatta kaikissa ehdotuksissa on umpikaiteet, mikä toisaalta sulkee näkymiä ja tarjoaa laajoja pintoja ilkeväkälle, toisaalta mahdollistaa eheän kokonaisarkkitehtonisen ilmeen luomisen joissain ehdotuksissa.

Taiteen integrointiin siltarakenteisiin tarjottiin kilpailuohjelmassa mahdollisuus. Kaikissa ehdotuksissa oli tartuttu mahdollisuuteen, mutta kovin vaikuttavia lopputuloksia ei nähty missään ehdotuksessa. Toki mahdolliset taideteokset tullaan ideoimaan yhteistyössä taiteilijoiden kanssa ja tuomaristo suositteliekin mahdollisen taiteilijan mukaan ottamista heti toteutusprosessin alkuvaiheessa.

Kahdessa ehdotuksessa on ehdotettu ennakkoluulottomasti muiden lajien pesien integrointiä siltarakenteisiin, mikä sinänsä ilahdutti tuomaristoa. Luontoasiantuntijan mukaan paras tapa huomioida muita lajeja tällä alueella on kuitenkin suojella puustoa, joka tarjoaa luonnollisia pesintämahdollisuuksia eri lajeille, mikä toteutuukin kaikissa ehdotuksissa.

Teetetyt kustannuslaskennat pohjalta todettiin kaikkien ehdotusten asettuvan kilpailuohjelmassa annettuun kustannusraamiin.

## 5. Ehdotuskohtainen arvostelu



### 5.1. Aarni

Ehdotus ”Aarni” on S-kirjainta muistuttava, pääosin puurakenteinen silta. Sen suunnitteluratkaisujen keskiössä on Lahden rooli ympäristöpääkaupunkina sekä resurssiviisauden ja kiertotalousratkaisujen painottaminen. Sillan keveä, puustoiseen ympäristöön luontevasti istuva hahmo on saavutettu kierrätetyin liimapuulamellein ja kevyt kosketus maahan ja puiden juuristoihin siroin, putkipaaluperusteisin välipilarein, joilla päätykannattimien koko ja perustamistapa on saatu hyvin maltilliseksi. Perustamistapa on myös kustannustehokas. Ehdotuksessa kuvaillaan teräspilarien katoavan puiden runkojen joukkoon, mikä pitäääkin paikkansa, mutta tuomariston mielestä ne jäävät jossain määrin irrallisen oloisiksi muuten linjakkaasta kokonaisuudesta. Kulkukokemus on ilmava ja miellyttävä sekä sillan yli, että sen ali.

Kaareva muoto tuo sillan kokonaisilmeeseen mielenkiintoa ja vaihtelevuutta ja ohjaa liikennevirrat luontevasti sairaalan puoleiselta kevyenliikenteen väylältä suojatien ja bussipysäkin suuntaan. Kaarteet myös hillitsevät luontevasti pyöräliikenteen nopeuksia, mutta toisaalta saattavat aiheuttaa oikomista reunasta toiseen ja kulkureittien risteämistä. Päätyjen hidasteet auttavat tässä. Mutkat vaikeuttavat talvikunnossapitoa. Betonikansi on huollon ja esteettömyyden näkökulmasta hyvä ratkaisu, mutta tekninen toteutus edellyttää vielä jatkosuunnittelua.

Ehdotuksen leimallisin elementti on kaiteiden pystyvuuaihe, joka häivyttää sillan ja nostaa alueen puuston pääosaan. Muista ehdotuksista poikkeava avokaide mahdollistaa pienikokoisimmillekin sillalla kulkijoille näkymät puistoon ja hillitsee jossain määrin alueella yleistä ilkeävaltaa verrattuna muihin ehdotuksiin. Ehdotuksessa esitetään pystyelementtien toteuttamista kierrätetyistä puuosista, joiden lopullinen olemus määräytyy saatavuuden mukaan. Tämä on erinomainen

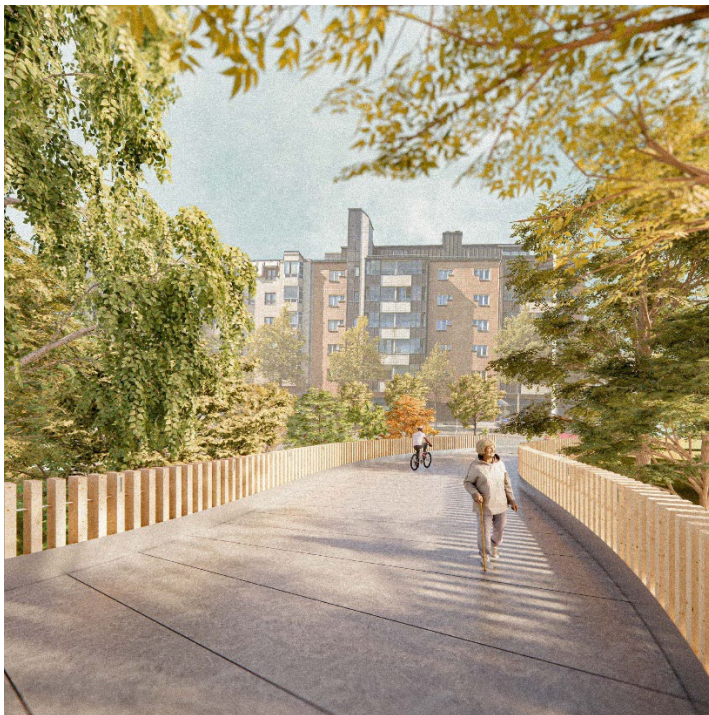
# Lahti

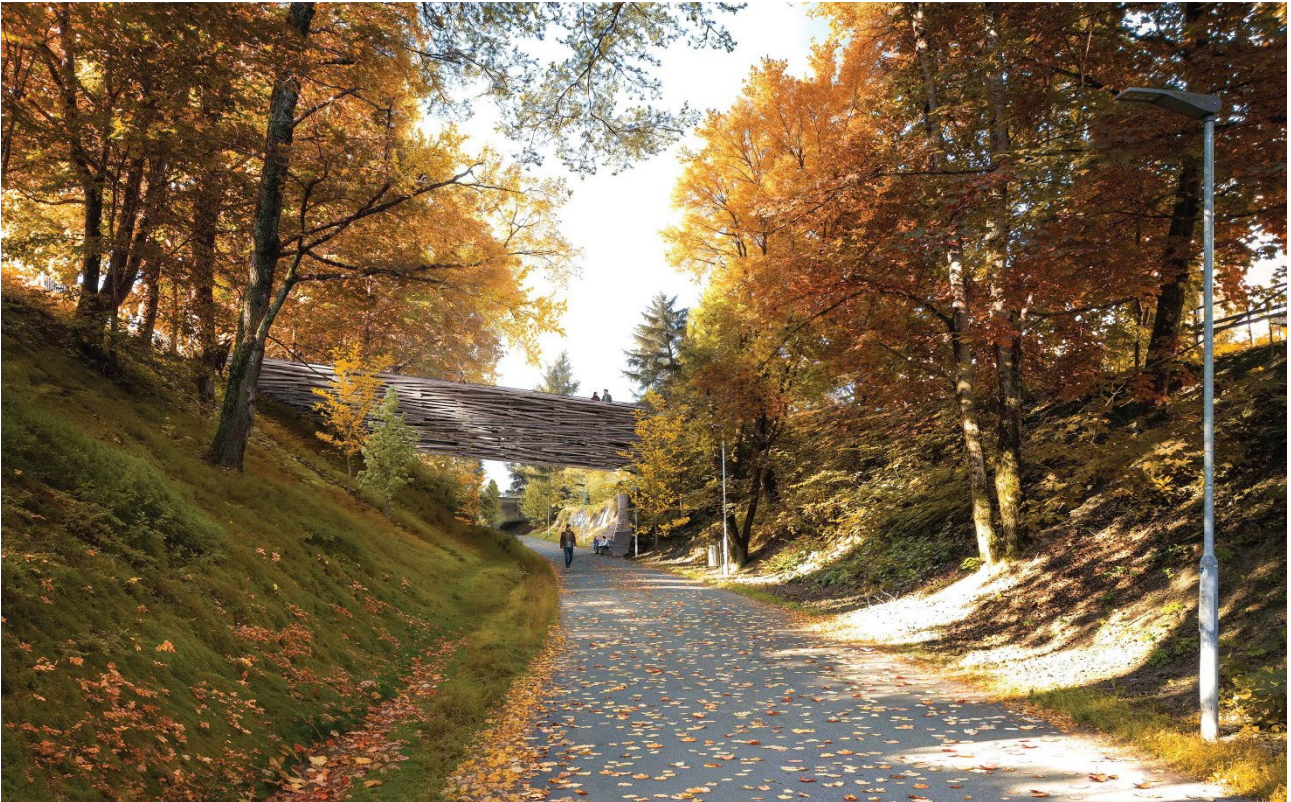
suunnitteluperiaate, mutta tuomaristo olisi kaivannut tähän eläytymistä myös kuva-aineistossa. Nyt kaidepuut on esitetty tasalevyisinä ja -värisinä, mikä ei varmaankaan tulisi olemaan lopullinen todellisuus. Kaide ei esitetyn kaltaisena täytä turvallisuusmääräyksiä eikä kestä sääolosuhteita tai aikaa, joten sen toteutus vaatisi merkittävää kehitystyötä. Nyt kaiteen lopullinen olemus jää tuomariston mielikuvituksen varaan.

Ennakkoluulottomat, innovatiiviset ja samaan aikaan realistiset kiertotalousratkaisut ovat tämän ehdotuksen suurin ansio, minkä tuomaristo arvosti korkealle. Kiertotalousasiantuntija totesi lausunnossaan seuraavaa: "Kiertotalouden integrointi on huomioitu suunnitteluprosessiin selkeästi ja perustellusti kunkin ratkaisun kohdalla. Kiertotalouden näkökulma ja kiertotalouden mukaiset ratkaisut ovat lisäksi huomioitu siltarakenteen elinkaaren eri vaiheissa (valmistus, rakentaminen, kunnossapidettävyys/ korjattavuus) ja ne on nostettu esiin ehdotuksessa." Rakenteiden korjattava ja huollettava logiikka ilman laajoja purkutöitä mahdollistaa pitkän elinkaaren, tosin tekninen asiantuntija laski suunnitelmassa esitetyn 100 vuoden elinkaaren arvioissaan 50 vuoteen.

Rakenneratkaisut sekä kevyen liikenteen aiheuttaman värähtelyn hallintaan suunnitellut ratkaisut ovat teknisen asiantuntijan mukaan uusia, mutta vaikuttavat toimivilta. Toispuoleisen ruuhkakuorman "vääntöhallinta" edellyttää jatkosuunnittelua. Valaisimet on esitetty asennettavaksi kaiteisiin ja maahan, missä ne ovat herkkiä kolhuille ja jäätymiselle. Sillan kaiteiden yhteyteen suunnitellut "potkupellit" ovat tarpeelliset lumen putoamisen estämiseksi ja kaiteiden suojaamiseksi auras kalustolta, mutta tuntuvat pilarien tapaan irralliselta elementiltä kokonaisuudessa.

Taiteen integrointi on suunnitelmassa esitetty viitteellisesti ehdotuksin, jotka jättävät paljon vapautta taiteilijoille, mutta jättävät taiteen jossain määrin irralliseksi sillan kokonaisuudesta. Olosuhteisiin reagoivat valo- ja ääniteokset tuntuvat luontevimmalta ehdotukselta.





## 5.2. Kelo

Ehdotus "Kelo" muodostaa suoran, sairaalan parkkipaikan suunnasta Vesijärvenkadun suojatien suuntaan käännetyn reitin. Sillan rakenneratkaisun tavoitteena on resurssitehokkuus, jota tavoitellaan liimapuupalkein ja mahdollisimman hoikin teräsrakentein. Monimuotoinen puuverhoilu luo sillalle omaleimaisen ilmeen kätkien sisäänsä sillan rakenteen ja valaistuksen.

Sillan suora muoto pitää liikennevirrat ja kunnossapidon selkeinä. Linjaus ei osu aivan täsmälleen sairaalan puoleiseen kevyenliikenteenväylään eikä Vesijärvenkadun puoleiseen suojatiehen, joten kulkureitit eivät jatku aivan optimaalisesti. Visuaalisesti silta tuntuu loppuvan päistään töksähtäen. V-kirjainta muistuttava leikkausmuoto on kiinnostava, mutta saa aikaan hieman roikkuvan vaikutelman, mikä voi olla sillan alta kulkiessa epämukavaa.

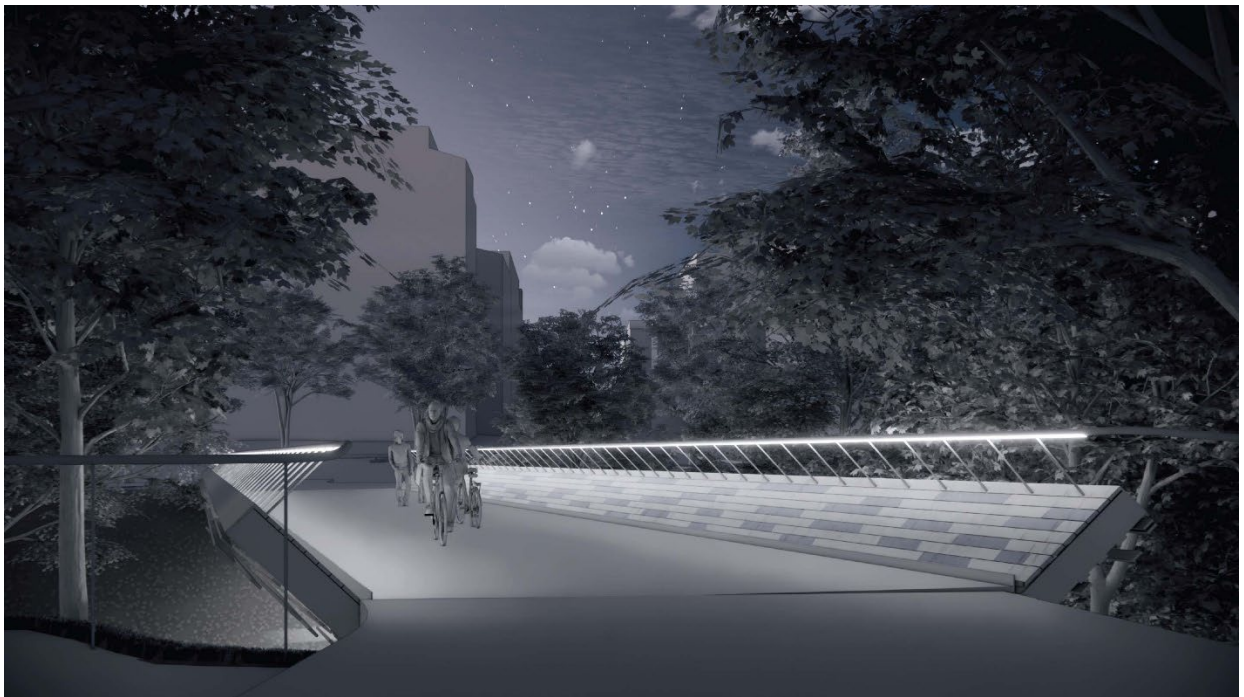
Orgaaninen, vaikutelmaa sattumanvaraisuudesta tavoitteleva puuverhoilu edustaa uudenlaista, luonnosta ammentavaa, nykyarkkitehtuurin estetiikkaa haastavaa arkkitehtuuria ja on sellaisenaan kiinnostava keskustelunavaus. Luonnonläheinen, kelottunut kokonaisuus sopisi kuitenkin tuomariston mielestä paremmin esimerkiksi kansallispuiston tapaiseen ympäristöön. Valittu estetiikka antaa vaikutelman muiden lajien pesinnän mahdollistamisesta, mutta siitä ei ehdotuksessa ole mainintaa. Risukasamainen verhoilu aiheuttaa merkittävän tuhopolttoriskin. Verhoilun syttyminen tuhoaisi myös ohuen kantavan teräsrakenteen. Jos kantavaksi rakenteeksi vaihdettaisiin esimerkiksi palosuojattu avaruusristikko, täydellisen tuhoutumisen riski pienenesi, mutta ilkvaltariski säilyisi.

Puuverhoilun toteuttamista ehdotetaan suunnitelmassa toteutettavaksi rakentamisalueelta kaadetuista puista sahattavasta puutavarasta ja muuten kierrätettävästä puutavarasta. Tämä on ehdotuksen kantava idea, joka on innovatiivinen, mutta käytännössä turhan idealistinen. Käyttökelpoisten puunrunkojen löytäminen on todellisuudessa vaikeaa. Ohuista puuosista muodostuva rakenne on herkkä sään vaihtelulle, eikä ehdotuksen elinkaari ole samalla tasolla muiden ehdotusten kanssa.

# Lahti

Kantava rakenne perustuu käytettyjen liimapuupalkkien ja teräsosien käyttöön. Kiertotalouden näkökulmasta suoraviivainen muoto helpottanee sopivien osien löytymistä, mutta yleisesti ottaen kelpoisten käytettyjen liimapuupalkkien ja teräsosien saatavuus on vielä heikolla tasolla. Kaikki puuosat toimivat hiilivarastona. Ehdotuksessa on minimoitu materiaalin, erityisesti teräksen käyttöä, mitä pidetään ansiona. Esitetty rakennusratkaisu on kuitenkin toimimaton. Vetotankojen ankkurointi puukanteen on kyseenalainen ja tekee jälkisäätämisestä mahdotonta, puukehät eivät toimi vääntörakenteena ja silta tullee kiertymään liikaa.

Suunnitelmassa päähuomio on laitettu sillan alapuoliseen kulkukokemukseen, joka onkin elämyksellinen. Sen sijaan kulkukokemus siltaa ylittäessä jää valjuksi. Sillan V-muoto on aiheuttanut viistot kaiteet, jotka ovat turvallisuusriski. Ne ovat lialle, uv-säteilylle ja lumelle alttiina eivätkä tule säilymään hyväksyttävässä kunnossa pitkään. Huollon näkökulmasta haasteita aiheuttaa viistoja puupintoja vasten pakkautuva lumi. Integroitava taide on esitetty maalattavaksi viistoihin kaidepintoihin, missä se olisi alttiina edellä mainituille olosuhteille. Vasten kulkijaa kallistuvat teräskaiteet tuntuvat irrallisilta ja päälle liimatuilta. Valaistusperiaatteet ja perustamistapa ovat toimivat. Oleskeluporras ei kuulunut kilpailuohjelmaan eikä sellaisen toteutus kuulu kaupungin suunnitelmiin.





Näkymä Lovisalanpäästä pohjoisesta (kuvaopetus annettuihin vakoiin)

### 5.3. Taiten

Ehdotus "Taiten" tulkitsee Lahden kaupungin arvoja ympäristöpääkaupunkina ja muotoilun ja puun käytön kaupunkina laskeutumalla taitellun origami-linnun hahmossa paikoilleen. Taiten on perustuksia ja kansimateriaalia lukuun ottamatta täysin puurakenteinen silta, joka pyrkii tarjoamaan elämyksiä niin sitä ylittävälle ja alittaville ihmisille kuin muille lajeille.

Taiten on muodoltaan ja olemukseltaan voimakas ja tyylikäs. Sillalle on luotu mukavan vaihteleva muoto yksinkertaisin, selkein elein. Kulkukokemus on sujuva ja elämyksellinen niin sillan ylä- kuin alapuolelta kuljettaessa. Suora linjaus, joka on viistetty sairaalaan pysäköintialueelta Vesijärvenkadun suojatien suuntaan, on liikenteen ja huollon kannalta toimiva. Päätyjen levikkeet ovat hyvät sekä esteettisesti että käytännössä. Ne sitovat sillan paikoilleen, ja helpottavat näkyvyyttä ja kulkua. Silta kuitenkin hahmottuu linjakkuudessaan ja vaaleudessaan tarpeettoman esinemäisenä kappaleena maisemassa vetäen luonnonmaisemalta huomion itseensä. Kierrätetty noppakivi on kaunis ja kokemuksellinen sekä huollon kannalta kestävä ja kiertotalouden näkökulmasta realistinen valinta kannen pintamateriaaliksi. Se on kuitenkin esteettömyyden ja pyöräilyn kannalta hankala ratkaisu.

Sillan rakenteissa on käytetty tavanomaisia, toimivia ratkaisuja, joiden toimivuutta ei ole syytä epäillä, mikä voidaan lukea työn vahvuudeksi. Liimapuupalkkien käyttäminen kantavana rakenteena on ympäristöystävällinen ja kohtalaisen kustannustehokas valinta, mutta toisaalta kasvattaa lyhyen sillan korkeutta melko paljon. Sillan kantavan rakenteen kansilankut on suunniteltu toteutettavaksi kierrätetystä sahatavarasta, mutta epäselväksi jää, tarkoitetaanko kierrätetyllä sahatavaralla purkuhankkeista syntyvää sahatavaraa vai jotain muuta. Kelpoisen sahatavaran saatavuus voi olla haaste. Kaikki puuosat toimivat hiilivarastona.

# Lahti

Sillan kaiteet muodostuvat linnun sulkia symboloivasta porrastuvasta lankkupinnasta, joka jatkuu sillan ulkoverhoiluksi, sileästä puupinnasta siltakannen puolella ja leveästä teräksisestä näyttelypinnasta kaiteen päällä. Ratkaisu on kuvissa esitetyn kaltaisena kaunis, mutta tuomaristo epäilee sen sään ja ilkvallan kestoa ja pitää sen huoltomahdollisuuksia ongelmallisina. Laajat, suhteellisen tasaiset pinnat ovat alttiina ilkvallalle eikä yksittäisten osien helppoa vaihdettavuutta ole mahdollistettu suunnitelmassa. Kiertotalousratkaisuna se on haastava visuaalisesti kelpoisen hukkapuutavaran saatavuuden suhteen. Materiaalin muokkaaminen yhdenmukaiseksi koko pintaan aiheuttaa paljon materiaalihukkaa. RST-levyt kaiteiden yläosassa kestävät kolhuja, ovat helppoja puhdistaa ja suojaavat puurakenteita.

Ehdotuksessa on esitetty linnunpönttöjen integroimista sillan rakenteisiin, mitä tuomaristo arvostaa eleenä. Pönttöjen huolto ja siivous on huolellisesti suunniteltu. Luontoasiantuntija kuitenkin huomauttaa, että suunnitellun kaltaisina pöntöt eivät palvele yleisimpiä puistolintuja eivätkä sijaintinsa puolesta myöskään pääskyjä. Linnunpönttöjen suunnittelussa tulisi aina huomioida lajityypilliset pesimistavat. Kaiteiden yläosat ovat tuomariston mielestä hieman raskaat. Jos linnunpönttöistä luovuttaisiin, kevenisikö kaide? Ehdotuksessa taidetta on esitetty integroitavaksi teräspintoihin historianäyttelyn muodossa. Informaatiopinnat eivät kuitenkaan toimi taidekonseptina paikalla, josta on tarkoitus kulkea sujuvasti läpi.

Sillan perustamistapa on toimiva, tosin suuren metsävaahteran säilyminen perustusten tuntumassa ei liene realistista. Valaistusratkaisu on tyylikäs ja valaistuksen huollettavuus on hyvä, tosin maavalaisimet ovat herkkiä kolhuille ja jäätymiselle.



Näkymä Vesiärvenkadun suojatien kohdalla sillalle saavuttaessa.



VARJO

*Louvisanpässipuiston kävely- ja pyöräily sillan arkkitehtuurikilpailu*

1/6

## 5.4. Varjo

Ehdotus Varjon tavoitteena on ollut “vahvistaa puiston mielikuvitusta kiehtovaa tunnelmaa, tuoda esiin sen historiallinen tarina sekä sisällyttää kiertotalouden periaatteet ja muiden lajien huomioiminen osaksi sillan ilmettä.” Se on teräsrakenteinen, kierrätyspuuverhoiltu silta, joka kasvaa paikasta kuin puu, jonka juuret levittäytyvät Vesijärvenkadulle ja runko kurottaa sairaalan suuntaan.

Varjo on tyylikäs, toimiva ja kokemuksellinen silta kaikista suunnista lähestyttäessä. Sillan kääntyilevä ja kiertyvä muoto tarjoaa uusia elämyksiä joka askeleella. Pitkälle maastoon luikertavat kaiteet sitovat sillan paikoilleen. Haluttu tavoite tosin tuomariston mielestä voitaisiin saavuttaa hieman maltillisemminkin jatkeilla. Laaja avarrus Vesijärvenkadun puolella jättää tilaa erilaisille kulkureiteille ja -muodoille ja helpottaa ennakoitua. Tasanneisuus helpottaa jarruttamista ennen Vesijärvenkadulle liittymistä ja muodostaa mukavan pikku aukion puineen. Terävät kulmat sairaalan päässä hillitsevät pyöräilijöiden nopeuksia. Kavennusta sairaalan päässä tosin pidettiin ongelmallisena. Jatkokehittelyssä sairaalan puoleisen kevyenliikenteen väylän leveyttä lienee mahdollista tarkastella myös kilpailualueen ulkopuolisilta osin.

Ehdotuksen rakenneratkaisu perustuu kantavaan teräsristikkorakenteeseen, joka on teknisesti toimiva ja riskitön, sen elinkaari on pitkä ja kierrätettävyys hyvä. Ehdotuksessa mahdollisuutena mainittu fossiilivapaa teräs on vielä marginaalinen materiaali, jonka hinta on kova ja saatavuus olematon. Kustannuslaskenta ja työn arviointi perustui tavanomaisen teräksen käyttöön, mikä suunnitelmassa tarjottiin vaihtoehtoksi. Kaikki rakenteet ja tekniset varusteet on integroitu osaksi eheää kokonaisarkkitehtuuria. Perustamistapa on toimiva, tosin perustusten ja läheisten puiden juuristojen välistä suhdetta tulee vielä tarkastella.

Sillan ulkopuolinen verhous on suunniteltu toteutettavaksi hiilleyllä kierrätyspuulla. Ratkaisu sitoo nokisuudessaan sillan hienosti paikan rautatiehistoriaan ja häivyttää sillan hahmon puuston lomaan. Ratkaisu on kiertotalousasiantuntijan mukaan realistinen ja teknisesti toteuttamiskelpoinen. Kierrätetyn puutavaran pintakäsittely ja vaihteleva leveys ovat kekseliäitä tapoja häivyttää sen ulkonäkövaihtelua. Sekalaisen kierrätyspuutavaran saatavuuden pitäisi olla melko hyvä. Jos hukkapuuta ei kuitenkaan ole saatavilla ja kiertotalousnäkökulma vesitty, puuosat toimivat edelleen hiilivarastona. Hiilretty pinta on herkkä iskuille, mutta on ehdotuksessa sijoitettu tarkoituksenmukaisesti kaiteiden ulkopintoihin, jossa se ei ole alttiina mekaaniselle rasitukselle, paitsi sairaalan puoleisessa päädyssä, joka vaatii jatkokehittelyä.

Siltakannen ja kaiteen sisäpuolen vaalea, yhtenäinen puuverhoilu näyttää näkymäkuvassa kauniilta ja harmoniselta. Todellisuudessa se on kuitenkin Suomen oloissa mahdoton ratkaisu. Se on märkänä ja jäisenä erittäin liukas, mikä korostuu kaltevalla sillalla. Se edellyttää paljon huoltoa, mistä huolimatta sen ulkonäkö tulee olemaan merkittävästi heikentynyt 10 vuodessa. Myös viistot vaaleat puukaiteet ovat hankalat säänkeston, lumen kasaantumisen ja ilkeivallan kannalta. Törmäyssuojaus on kuitenkin suunniteltu huolellisesti suojelemaan kaidetta ja valaisimia auraukskaluston iskuilta. Sillan kaiteet ovat korkeat ja estävät näkyvyyden puistoon pienimmiltä kulkijoilta, mutta tämä on tiedostettu suunnitelmassa ja tarjottu korvaukseksi kaiteisiin integroitavaa mikrotaidetta kulkukokemusta elävöittämään.

Tuomaristo arvostaa ehdotuksen ennakkoluulotonta ehdotusta integroida lepakkopönttöjä sillan rakenteisiin. Luontoasiantuntijan mukaan lepakot käyttävät pönttöjä vain kesäaikaan, joten ne eivät aiheuttaisi haittaa talvikunnossapidolle. Lajikartoituksen mukaan alue ei kuitenkaan ole erityinen lepakkoalue, joten pönttöjen hyödyllisyyttä tulee vielä arvioida toteutuksen yhteydessä. Puiden säilyttäminen ja valosaastetta rajoittava älyvalaistus kuitenkin tukevat ehdotuksessa muiden lajien hyvinvointia.



## 6. Kilpailun tulos

### 6.1. Kilpailun tulos

Tuomaristo valitsee yksimielisesti kilpailun voittajaksi ehdotuksen ”Varjo”. Muita ehdotuksia ei asetettu paremmuusjärjestykseen.

### 6.2. Suositus jatkotoimenpiteistä

Tuomaristo esittää, että suunnittelua jatketaan voittaneen ehdotuksen tekijöiden kanssa. Voittaneen ehdotuksen jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon arvostelussa esiintyneet esitykset ehdotuksen kehittämiseksi sekä seuraavat jatkosuunnitteluohjeet:

- Kaikissa ehdotuksissa sillan pituuskaltevuus on päätynt melko jyrkäksi. Tuomaristo suosittelee sillan jatkosuunnittelussa tutkimaan, miten siltaa olisi mahdollista loiventaa.
- Tuomaristo suosittelee sillan kansimateriaalin vaihtoa jatkokehityksen yhteydessä.
- Tuomaristo kehottaa toteutusprosessissa pyrkimään sitkeästi hukkapuun löytämiseen kaiteita varten, jotta voittaneen ehdotuksen kiertotaloustavoitteet täyttyvät.
- Tuomaristo suosittelee vähähiilisyysluokituksen mukaisen betonin käytön tutkimista sillan perusrakenteissa.
- Jatkosuunnittelussa on muistettava, että pääkannattimien taitteet on pidettävä maatumien läheisyydessä.
- Tuomaristo suosittelee ottamaan taiteilijan mukaan sillan jatkosuunnitteluun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa taiteen integroimiseksi suunnitelmaan.

### 6.3. Arvostelupöytäkirjan allekirjoitus

Tuomaristo on allekirjoittanut arvostelupöytäkirjan.

### 6.4. Nimikuorten avaus

Tuomaristo avasi ehdotusten nimitiedostot ja ehdotusten työryhmät olivat seuraavat:

#### Aarni

Noon Arkkitehdit Oy  
Anssi Lauttia, Arkkitehti SAFA  
Meri Wiikinkoski, Arkkitehti SAFA

Asiantuntija: Sofin Consulting Oy / Atte Mikkonen, Siltainsinööri FISE PV

#### Kelo

Studio Puisto Arkkitehdit Oy  
Sami Logren, Arkkitehti SAFA  
Heikki Muntola, Arkkitehti SAFA  
Hanmo Gu, Arkkitehti SAFA

Asiantuntijat: Ramboll Finland Oy / Harri Koskinen, Eero Särkkä

## **Taiten**

AOR Arkkitehdit Oy

Erkko Aarti, Arkkitehti SAFA

Kuutti Halinen, Arkkitehti SAFA

Lauri Kärpänoja, Arkkitehti

Arto Ollila, Arkkitehti SAFA

Mikki Ristola, Arkkitehti SAFA

Asiantuntijat: Sweco Finland Oy / Anna Fornasiero, Hannu Uusitalo, Sami Viklund

## **Varjo**

LUO arkkitehdit Oy

Tekijät:

Riikka Kuittinen, Arkkitehti SAFA

Mikko Kämäräinen, Arkkitehti SAFA

Miia Mäkinen, Arkkitehti SAFA

Virve Väisänen, Arkkitehti SAFA

Avustaja:

Nelly Isopahkala, Arkkitehti SAFA

Asiantuntija: A-Insinöörit Oy / Tuomo Järvenpää

Visualisointi: Janoušek & Havlíček visualizations

## **7. Liitteet**

Allekirjoitussivu

Kilpailuehdotukset

## Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Armi Patrikainen	Suomi.fi	05.12.2025 10:54:49 UTC+02:00
Markus Lehmuskoski	Suomi.fi	05.12.2025 11:03:30 UTC+02:00
Toni Putula	Suomi.fi	05.12.2025 11:13:55 UTC+02:00
Petteri Väisänen	Suomi.fi	05.12.2025 14:53:45 UTC+02:00
Roosa Norrlin	Suomi.fi	09.12.2025 16:26:32 UTC+02:00
Elina Koivisto	Suomi.fi	10.12.2025 00:23:45 UTC+02:00



**Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu**

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)  
- Alkuperäinen dokumentti (17 sivua)

Kansilehden sivu 1/1